

25. IX. 1973

ALUMINIJ

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Štev. 6

Junij 1973

LETNIK XI.

Z zasedanja Centralnega delavskega sveta:

Ustanovili notranjo delavsko kontrolo

10. redno zasedanje Centralnega delavskega sveta je bilo 29. maja 1973. Na tem zasedanju je CDS odločal o naslednjem:

— SPREJEL JE SPREMEMBE STATUTA

Centralni delavski svet je dopolnil statut z določili o no-

tranji delavski kontroli, nadalje je obravnaval določila, ki obravnavajo splošni ljudski odpor.

— PRAVILNIK O NOTRANJI DELAVSKI KONTROLI

Zaradi uresničevanja, razvoja in utrditve samoupravnih dolžnosti in pravic članov de-

lovne skupnosti, zaščite zakonitosti in varovanja sredstev združenega dela smo organizirali v našem podjetju notranjo kontrolo, ki je pravica in dolžnost vseh ljudi. Kontrolo opravlja kot organ delovne skupnosti odbor za notranjo kontrolo, ki ima predsednika in štiri člane. Delavski sveti OZD

izvolijo v odbor po enega člana, predsednika pa izvoli Centralni delavski svet za mandatno dobo enega leta.

S Pravilnikom o notranji delavski kontroli, ki je bil sprejet na tej seji, so predpisane tudi druge dolžnosti članov delovne skupnosti in odbora za notranjo kontrolo. — Pravilnik je bil objavljen na oglasnih deskah in že velja.

— IMENOVANJE DIREKTORJA FINANČNEGA SEKTORJA

Zaradi odpovedi delovnega razmerja Milana Longhine, dosedanjega direktorja finančnega sektorja, je bilo to delovno mesto razpisano. Na razpis se je prijavil Franc Lašič, katelega je Centralni delavski svet imenoval na delovno mesto direktorja finančnega sektorja.

Franc Lašič je diplomirani ekonomist, zaposlen kot direktor Tovarne volnenih izdelkov v Majšperku. V letih od 1966 do 1968 je bil zaposlen v našem podjetju na delovnem mestu vodje oddelka za analizo produktivnosti dela in osebnih dohodkov.

— OSNOVNA SREDSTVA

Centralni delavski svet je odobril 243.000 din za nabavo kopirnega aparata RANK XEROX. S tem bomo imeli v podjetju kopirni aparat, ki dela na elektro-statičnem principu. Nanj se da kopirati na navadni papir. Delo z novim strojem bo hitrejše in boljše, ker odpade vsako pisanje matric.

Odobrena so bila sredstva za nabavo bagerja UNIDACHS L-12, ki stane 1.620.000 din. Ta bager je namenjen predvsem za izkop katodnih omar v elektrolizah, uporaben pa je tudi za druga dela. Na poizkušnji v našem podjetju je bil pozitivno ocenjen.

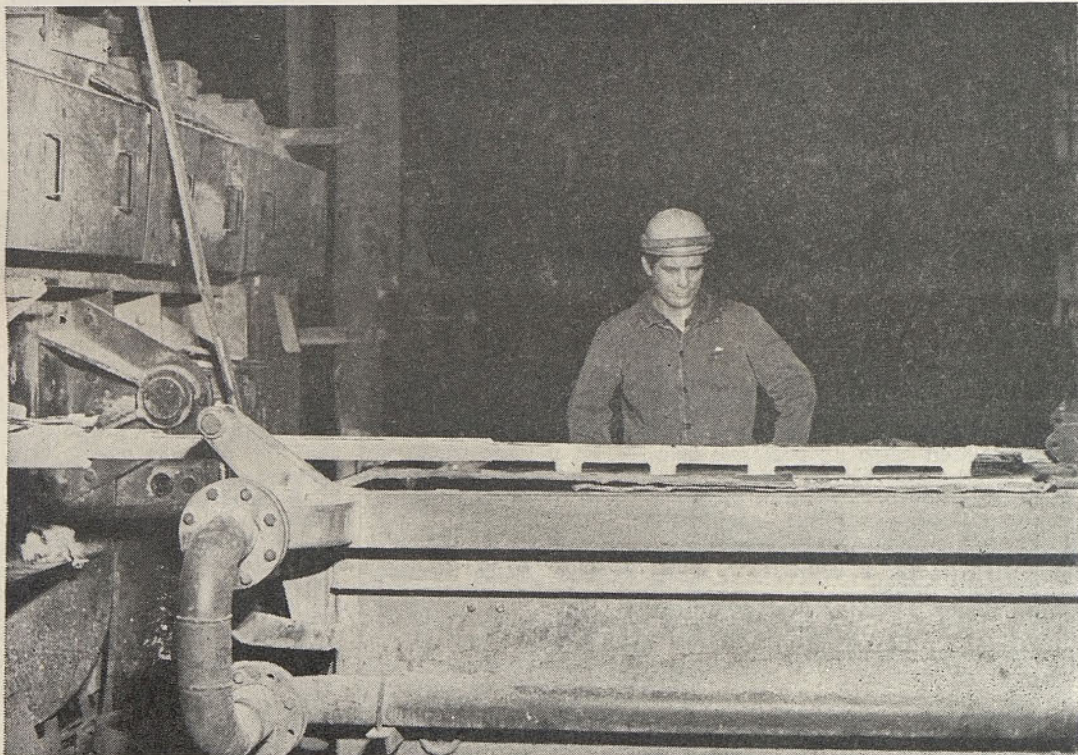
Odobrena je bila nabava treh strojev za prebijanje skorje elektrolitskih celic, ki stanejo 50.371.000 lir in 590.600 din. To so najmodernejši stroji za prebijanje skorje elektrolitskih celic, s katerimi je možno znatno hitreje opravljati to delo kot s sedanjimi prebijalci skorje.

Za izvedbo vzdrževalnih in pleskarskih del na Počitniškem domu »Aluminij« Crikvenica je CDS odobril 50.000 din, za plačilo prispevka za izgradnjo čistilnih jam pri kanalizaciji v Crikvenici pa 26.180 din — vse v breme sklada skupne porabe.

Centralni delavski svet je odobril 59.541 din za ureditev in predelavo prostorov na južnem delu Restavracije za potrebe Sveta mladinskih organizacij Krajevne skupnosti Kidričevo in ostalih organizacij v Kidričevem.

— RAZDELJENE SO BILE DOTACIJE

Centralni delavski svet je dodelil dotacije naslednjim društvom in organizacijam: Osnovni organizaciji sindikata — za potrebe sindikata 129.000 din, za potrebe godbe 85.000 din, KO RK Kidričevo — teren 2.000 din, Društvu upokojencev Kidričevo 20.000 din, TVD »Partizan« Kidričevo 55.000 din, DPD »Svoboda« Kidričevo 36.000 din, Strelski družini Kidričevo 3.000 din, Zvezi vojaških rezervnih starešin Kidričevo 3.000 din, RK TGA Kidričevo 6.000 din, Osnovni šoli »Boris Kidrič« Kidričevo 10.000 din, Društvu prijateljev mladine Kidričevo 6.000 din, KO SZDL Kidričevo 5.000 din, Zvezi borcev NOB in ZVI Kidričevo 3.000 din, NK »Aluminij« Kidričevo 69.000 din, Aktivu zveze borcev TGA Kidričevo 3.000 din, Mladinskemu aktivu Kidričevo II 1.000 din, Taborniškemu odredu »Boris Kidrič« Kidričevo 5.000 din, Foto-amaterskemu klubu Kidričevo 2.000 din, DIT Kidričevo 7.000 din, Avtomoto društvu »Franc Galun« Kidričevo 6.000 din, Aktivu ZMS TGA Kidričevo 5.000 din, VVZ — otroškemu vrtcu Ptuj 10.000 din, Prosvetnemu društvu Cirkovce 4.000 din, Klubu zdravljenih alkoholikov 1.000 din,

Livar

Izmenjava izkušenj pri formiranju TOZD

Polno bodo zaživele do novega leta

Ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, družbeni standard delavcev, izkušnje in oblike delovanja tovarniških odborov sindikata in določitev datuma za tradicionalni športni troboj med tremi delovnimi kolektivi — to so bile točke dnevnega reda na skupnem posvetu predsedstev sindikalnih odborov IMPOLA, TGA in Tovarne dušika Ruše; ta je bil v sredo, 23. maja 1973 v obratu družbene prehrane IMPOL v Slovenski Bistrici.

Prvi je govoril predsednik TOS IMPOL iz Slovenske Bistrice; uvodoma je najprej pozdravil vse prisotne in poudaril, da bi naj taka in podobna posvetovanja koristila vsem delovnim organizacijam pri njihovih vsakdanjih naporih in prizadevanjih za odstranitev mnogih problemov.

V zvezi s prvo točko dnevnega reda je dejal, da so se v IMPOLU odločili za 9 TOZD, morda pa bo prišlo celo do tega, da jih bo le 8, ker bi se naj dve sedanji enoti združili v eno.

To je pri njih toliko pomembnejše zato, ker že sedaj imajo 9 osnovnih organizacij sindikata. Nadalje je menil, da političnega problema pri ustanavljanju TOZD sploh ne bo, vendar le pod pogojem, da bo predhodno strokovno vse tako pripravljeno, da bo razumljivo slehernemu proizvajalcu. Prav takega mnenja so bili tudi predstavniki iz TGA in RUŠ.

V Rušah imajo že sestavljene predloge za 5 TOZD, vendar pa je pri njih toliko težje zato, ker

imajo še vedno centraliziran sindikat in se sedaj šele pripravljajo na reorganizacijo sindikata, pa tudi na volitve v samoupravne organe, ki bodo septembra. Zato je njihov predstavnik bil mnenja, da sta TGA Kidričevo in IMPOL toliko na boljšem, ker imata že decentraliziran sindikat, saj je tako mnogo bolj in lažje delovati. Poudaril je še, da bodo pri njih TOZD prav zaživele šele s 1. januarjem 1974, kar pa bo menda veljalo tudi za ostala dva partnerja.

Tudi naš predstavnik TZS je povedal, kako daleč smo v delovni skupnosti pri pripravah za ustanovitev TOZD, žal pa moram dopolniti njegovo izvajanje v toliko, da so medtem že bili izvedeni množični sestanki v na-

ši tovarni, ki pa so, žal, bili zelo slabo obiskani.

Zastavljam vprašanje, če se zavedamo vsi skupaj, za kako pomembno odločitev gre pri tem, kajti, če bi sleherni naš član kolektiva to vedel, potem bi prav gotovo tudi bolj aktivno sodeloval pri ustanavljanju TOZD. Tega vprašanja nikakor ne smemo upoštevati tako enostavno, kot si to zamišljajo tisti, katerim ni mar, kako bo s prihodnostjo našega kolektiva.

V nadaljevanju našega skupnega posveta je bilo največ govora o družbenem standardu delavcev v omenjenih treh kolektivih.

Prav gotovo je najbolj zanimivo to, da imajo v Rušah, razen obrata družbene prehrane, ki je (Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kako smo poslovali?

Tabele »Kako smo poslovali« so dopolnjene za mesec maj po načinu, kot so bile objavljene v prejšnji številki Aluminija. Iz tabele »Dinamika proizvodnje« je razvidna izvršitev proizvodnje oziroma doseganje plana po mesecih in kumulativno. Indeks 1973/72 nam prikazuje odnos dosežene proizvodnje v prvih petih mesecih letošnjega leta napram preteklemu letu.

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Mesec — obrat	Plan	Doseženo		
		v mesecu	kumulativno	1973/72
A. GLINICA				
1. Izluženo:				
Januar	100	93,04	93,04	116,81
Februar	100	100,48	96,61	107,11
Marec	100	101,17	97,95	100,86
April	100	93,14	96,65	103,20
Maj	100	105,16	98,30	101,36
2. Kalcinirano:				
Januar	100	94,82	94,82	111,10
Februar	100	84,81	89,88	100,69
Marec	100	119,95	98,93	98,48
April	100	91,62	96,89	102,27
Maj	100	93,75	96,33	93,02

B. ALUMINIJ

1. Hala A:				
Januar	100	94,47	94,47	99,89
Februar	100	97,32	95,82	98,42
Marec	100	100,48	97,43	98,36
April	100	101,57	98,46	99,15
Maj	100	99,17	98,61	99,36
2. Hala B:				
Januar	100	94,98	94,98	103,39
Februar	100	103,15	98,86	101,55
Marec	100	102,18	100,00	103,46
April	100	106,85	101,69	105,39
Maj	100	103,95	102,15	106,01
3. Hala B/12-P:				
Januar	100	119,15	119,15	V letu
Februar	100	126,48	122,63	1972
Marec	100	122,93	122,74	ni
April	100	117,72	121,48	obratov
Maj	100	110,73	119,27	
4. Hala B/12-S:				
Januar	100	66,06	66,06	V letu
Februar	100	81,45	73,36	1972
Marec	100	81,65	76,21	ni
April	100	91,12	79,93	obratov
Maj	100	86,45	81,27	
5. Livarna:				
Januar	100	94,00	94,00	104,02
Februar	100	95,43	94,68	102,11
Marec	100	102,81	97,48	104,03
April	100	101,96	98,59	104,45
Maj	100	97,06	98,28	105,83
6. Anodna masa:				
Januar	100	67,67	67,67	90,17
Februar	100	121,37	93,15	130,54
Marec	100	79,45	88,43	105,02
April	100	74,15	84,89	100,66
Maj	100	83,69	84,64	93,74

II. PRIKAZ PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA — V/73

	Plan	Indeks	
		Maj	I—V/73
1. Za 1 tono glinice			
Boksit	100	100,60	105,71
NaOH	100	98,34	95,78
Para	100	98,43	104,79
2. Za 1 tono aluminija:			
Glinica	100	100,00	100,00
Anodna masa	100	102,57	101,04
Kriolit	100	35,00	57,50
Fluorid	100	128,00	120,00
El. energ. — kemija	100	99,61	101,12
3. Hala B:			
Glinica	100	100,00	98,43
Anodna masa	100	104,52	100,87
Kriolit	100	40,00	67,50
Fluorid	100	106,67	86,67
El. energ. — kemija	100	99,78	100,88
4. Hala B/12-P:			
Glinica	100	100,21	100,00
Anodni bloki	100	97,50	101,25
Kriolit	100	88,89	88,89
Al fluorid	100	76,67	63,33
El. energ. — kemija	100	95,93	99,73

5. Hala B/12-S:

Glinica	100	100,31	100,10
Anodna masa	100	99,30	98,61
Kriolit	100	100,00	92,50
Al fluorid	100	83,33	53,33
El. energ. — kemija	100	105,94	106,56

6. Za 1 tono anodne mase:

Petrokoks	100	100,77	100,87
Katranska smola	100	98,53	98,34
El. energija	100	102,69	107,31

III. PREGLED REALIZACIJE PRODAJE V MAJU 1973

	Indeks	
	Plan	Doseženo
1. Aluminij	100	78,41
2. Zlitine	100	84,42
3. Aluminij — skupaj	100	80,82
4. Glinica	100	46,13
5. Hidrat	100	56,27

Nezgode v maju 1973

Meseca maja smo imeli 24 nezgod.

	pri delu	na poti v službo in obratno	skupaj
1. OZD ALUMINIJ	7	1	8
2. OZD Vzdržev. in del. sred.	6	0	6
3. OZD GLINICA	4	0	4
4. OZD SKUPNE SLUŽBE	0	2	2
— službe prometa	1	1	2
— splošna služba	1	1	2
Skupaj:	18	4	22

Število nezgod v letu 1973 — po mesecih:

1. maj	22	4. februar	12
2. marec	15	5. januar	9
3. april	13		

Število nezgod v maju po dnevih v tednih:

1. četrtek	6	5. sobota	2
2. torek	5	6. petek	2
3. sreda	4	7. nedelja	1
4. ponedeljek	2		

Število nezgod — po VZROKIH NASTAJANJA:

1. nepazljivost — s strani ponesrečenca	10
2. nepravilen način ali postopek dela — s strani ponesrečenca	3
3. nenaden izbruh kovine in plamena	2
4. nepazljivost — s strani druge osebe	1
5. kršitev cestno-prometnih predpisov	1
6. otežkočen način dela	1
7. pretežko breme	1
8. neurejeno cestišče (izven podjetja)	1
9. neuporabljanje osebnih varovalnih sredstev	1
10. okvara na materialu	1
Skupaj:	22 nezgod

Škodovali so se iz:

OZD GLINICA			
— 26. 5. ob 13. uri je Andreju GORIKU v kotlarni pri obločnem plamenu padla vroča žilindra na stegno leve noge, kjer mu je povzročila lažje opekline.			
— 29. 5. ob 11. uri se je Anton KAJIČ v separaciji ob čiščenju tesnilne površine z nožem vrezal po palcu desne roke.			
— 31. 5. ob 9.15 uri je Bogomir TOPLAK v vparilnici pri dvigovanju ventila utrpel na desnem ramenu lažjo telesno okvaro.			
— 25. 5. ob 12. uri je Božidar PRELOZNIK pri demontaži kondenznega lonca utrpel lažje opekline na prstih desne roke.			
OZD ALUMINIJ			
— 2. 5. ob 15.30 je Francu LEPEJU v Elektrolizi A pri delu na peči zdrsnilo iz roka kladivo in padlo v tekočo maso. Nastali brizg mase mu je na zapestju leve roke povzročil lažje opekline.			
— 3. 5. ob 4.15 uri je Ciril KUMER iz Anodne mase pri hoji na poti v službo nerodno stopil in si lažje poškodoval skočni sklep leve noge.			
— 7. 5. ob 8. uri je Viljem TURK iz skupine za regeneracijo kriolita pri delu ob peči utrpel na golenici leve noge lažjo opekline.			
— 17. 5. ob 9.25 uri je Albin RANFLU iz Elektrolize A padel odliček na nartni del desne noge, kjer mu je povzročil tudi lažjo poškodbo.			
— 22. 5. ob 8. uri si je Maks DOMINC iz Livarne pri vlaganju odrezka v peč lažje poškodoval palec desne roke.			
— 24. 5. ob 9.30 uri je Viktorja IVANUSO pri menjavi spona za kline na peči nenadoma oplazil plamen in mu povzročil na golenici desne noge lažjo opekline.			
— 25. 5. ob 12.30 uri si je Franc VREŽE iz obrata Energetika ob demontaži rezervoarja s silikagelom lažje poškodoval prste.			
— 24. 5. ob 22.30 uri si je Feliks KRANJC iz Livarne pri ročnem vstavljanju aluminijskega odpadka v peč lažje poškodoval podlaket leve roke.			

OZD VZDRŽEVANJE

— 3. 5. ob 9. uri je Francu ZADRAVCU iz Strojnega vzdrževanja v novi filtrirnici pri izbijanju osl mešala zadel tujek v obraz in mu lažje poškodoval ustnice.			
— 15. 5. ob 20. uri je Marjan LOVRENČIČ iz Strojnega vzdrževanja v Elektrolizi B pri dvigovanju anode dobil med jekleno vrvo in anodo sredinec leve roke, kjer je tudi utrpel lažjo poškodbo.			
— 9. 5. ob 11. uri je Stanko IVANUSA iz Strojnega vzdrževanja v strojni delavnici aluminija pri popravilu črpalnega lonca utrpel na kazalcu desne roke lažjo poškodbo.			

(Nadaljevanje na 5. strani)

Polno bodo zaživele do novega leta

(Nadaljevanje s 1. strani)
v izgradnji, vse kar v redu urejeno, saj lahko, na primer, omenim, da dajejo v Rušah za izgradnjo stanovanj kar po 9 S milijonov in za adaptacijo 3 S milijone din, da imajo tudi najcenejši penzion za letni oddih — le 3.300 S dinarjev (lani pa 2.700).

Naše pogoje za dodeljevanje posojil za izgradnjo stanovanj ne bom opisoval, ker je to vsem članom delovne skupnosti znano, povedati pa moram, da imajo v IMPOLU prav na tem področju nekaj, kar nismo odobrvali, namreč način pri dodeljevanju posojil za izgradnjo stanovanj. Če nekdo veže svojih 10 milijonov S din za stanovanje, mu odobrijo 10 milijonov posojila. Zastavljali smo si vprašanje, kdo si lahko kar tako prihrani 10 starih milijonov; prav gotovo ne tisti najnižji proizvajalec. Prav to smo ocenili, da ni v redu in prav na ta način — na prvi pogled je morda celo realno — samo še poglobljamo socialno razlikovanje. No, to je sicer njihova notranja zadeva, kako bodo rešili ta problem, vsekakor pa ga mi nismo odobrvali. Prav tako, kot nekoč pri nas, imajo še vedno v IMPOLU in v Rušah uveden prevoz delavcev na delo in nazaj domov, kar jim že tako visoke stroške še povečuje, vendar, kot so dejali, tukaj ni pomoči.

Problem fluktuacije delovne sile je, kot pri nas, tudi v IMPOLU in Rušah problem številka ena in ga rešujejo pač tako, kot ga najbolj znajo — s prevozi delavcev na delo in domov!

Pri izmenjavi stališč in izkušenj o delu sindikalnih odborov v TGA, IMPOLU in Rušah so bile posredovane mnoge zadeve, ki bodo vsekakor koristile vsem sindikalnim delavcem v omenjenih treh delovnih organizacijah.

Kot posebno zanimivost bi morda veljalo omeniti to, da v IMPOLU nimajo godbe na pihala organizirane tako, kot je to pri nas, saj nimajo nobenih nadomestil, imajo pač urejeno tako, da tisti, ki deluje pri godbi in na dan vaj dela v popoldanski izmeni, dobi dve uri prosto (plačani uri), da lahko gre na vaje, potem pa se vrne nazaj na delo. Kapelnik dobi 70.000 S din mesečno za delo z godbeniki. Godba sodeluje prav tako na vsaki proslavi in prireditvi. Kot vidimo, je to še najboljše urejeno v TGA Kidričevo!

Ob koncu posvetovanja je bil določen datum za tradicionalni športni trojboj med TGA Kidričevo, IMPOL iz Slovenske Bistrice in tovarno dušika v Rušah: ta bo v soboto, 16. junija 1973 (med tem časom je tekmovanje že mimo) v Slovenski Bistrici.

Pogovori so potekali tudi o akciji zbiranja sredstev za spominski dom v Kumrovcu, o predlogih za drugačno delitev sindikalne članarine; pri tem smo bili vsi enotnega mnenja, da naj večina denarja ostane v sindikalnih organizacijah, v bazi, kjer je tudi največ dela z neposrednimi proizvajalci — člani sindikata.

Določen je bil datum odhoda na »Aluminiado« v Mostar in vse dogovorjeno za skupen nastop in potovanje tja in nazaj. Kot je znano, bo prihodnje leto ta prireditve prav pri nas v Kidričevo; nánjo pa se je s skupnimi močmi potrebno pripravljati že sedaj.

Skratka: rečem lahko le to, da je bil posvet predsedstev sindikalnih organizacij v Slovenski Bistrici vsekakor zelo koristen, saj smo ob večurnem skupnem pogovoru in izmenjavi mnenj lahko ugotovili, kakšni so naši skupni problemi in kako bi jih bilo mogoče tudi najboljše rešiti.

fm.—

Z aktivnim delovanjem v kolektivu in za njega

Izvajanje ustavnih dopolnil, ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, urejanje notranjih odnosov, skrb za čimvišjo proizvodnjo in priprave na morebitno združitev s sorodno tovarno (mislim v naši panogi) IMPOL iz Slovenske Bistrice, pa še in še — to je v sedanjem trenutku tisto najvažnejše in najpomembnejše, o čem

hovich nadaljnjih prizadevanjih za boljše notranje odnose, za pravično reševanje vseh problemov v proizvodnji kot tudi pri delitvi dohodka.

Brez dvoma smo bili priče nekaterim dogodkom, ki nam ne dajejo dobre garancije za to, da bo v bodoče kaj boljše, če se ne bomo sami potrudili, da bomo nekatere zadeve izboljšali v našo skupno korist. Minuli sestanki, katere smo

moral še kako zavedati, kaj pomeni ustanovitev TOZD v naši delovni organizaciji za vse nas in za našo perspektivo. Ali bomo res morali doživeti tisto, kar ne bi radi, da bi nas spametovalo takrat, ko bo že prepozno — to je, da bi nas osebni dohodki morali prisiliti k temu, da malce več razmišljamo o tem, kako te ustvarjamo in kako te lahko povečamo. Žal moramo priznati, da se sestankov, na katerih smo razpravljali o tem, koliko TOZD naj bi ustanovili v naši delovni skupnosti, udeležilo zelo malo članov ZK, ki so bili prvi poklicani, da se zavedajo svoje dolžnosti in odgovornosti. Na tak način si komunisti zares nikoli ne bodo morali zagotoviti vodilne vloge, o kateri danes toliko govorimo, kajti sleherni komunist mora svojo vlogo dokazati prav na področju samoupravnega delovanja. Vsi smo proti sestankarstvu, toda ločiti moramo, kaj je sestankarstvo in kaj so nujni sestanki kolektiva, ki odloča o svoji perspektivi.

Nikakor si ne morem predstavljati, da večina naših proizvajalcev tako enostavno ocenjuje sprotno problematiko, ne da bi povedala svoje mnenje in tudi zahtevala samoupravne pravice, ki pa so, žal, seveda povezane tudi z dolžnostmi, katerim pa se ni mogoče izogniti.

Ko sem malo prej zapisal, da bodo morali komunisti v novem političnem sistemu, katerega predvideva ustava, zagotoviti sebi vodilno vlogo, ni

kakor nisem menil, da bi naj komunisti izstopali »kot nekaj več«, ampak nasprotno, da morajo biti vedno v prvih vrstah in ostalim dokazovati, da so res komunisti. Sleherni član ZK bi se moral v sedanjem času temeljito pripravljati na VII. kongres ZKS in na X. kongres ZKJ.

V dosedanji aktivnosti komunistov v Sloveniji in tudi širom po naši Jugoslaviji lahko vsak dan ugotovljamo viden napredek, katerega prav gotovo ne kaže pripisati dejstvu, da vsi naši delovni ljudje po Titovem pismu gledajo na dogodke in na člane ZKJ povsem drugače kot prej, kajti prav od pravih komunistov v sedanjem času največ pričakujemo in zato je sedanj čas pravi, da se tudi naši komunisti v TGA zdramijo in dokažejo, za kaj so in za kaj se sploh borijo.

Žalostno je namreč dejstvo, da imamo v svojih vrstah še vedno precej takih članov, ki so si tako ali drugače ustvarili svoje pozicije in položaje, danes pa kot komunisti delajo povsem drugače, kot to predvideva naš delovni program in statut. Brezkompromisno bomo morali pokazati na take ljudi in jim povedati svoje, kajti ne smemo dovoliti, da si nekdo pod krinko člana ZK lasti določene pravice in uveljavlja svojo voljo, ki je nasprotna današnjemu času in našemu razvoju, tudi našim naporom in prizadevanjem v delovni skupnosti.

Naši proizvajalci — člani delovne skupnosti, danes čisto govorijo o tem, kakšni so nekateri člani ZK v naši sredini. Prav gotovo bo o tem morala temeljito spregovoriti naša osnovna organizacija in brez oklevanja sprejeti odločitve, ki bi naj dokazale, da želimo v svojih vrstah imeti resnične komuniste in ne ljudi, ki izkoriščajo članstvo v ZK za svoje osebne interese. Kolektivu bo prej ali slej potrebno pokazati tudi take člane, ki sploh ne sodijo v Zvezo komunistov; celotna organizacija nikakor ne more trpeti raznih kritik, saj je težko prenašati nekaj, za kar nisi kriv in odgovoren. Kje so naši člani ZK, nam do danes verjetno ni neznanica, niti ne to, kaj delajo, kje so, tudi tam, kjer stanujejo in živijo. Prav dosedanja praksa pri kadrovanju nam je dokazala, da se mnogi zelo radi izmikajo nekaterim zadolžitvam in funkcijam v poznejši opoziciji pa še kako s svojo kritiko škodujejo tistim, ki so še voljni delati in ki še vedno želijo ostati aktivni člani ZKJ.

Mnogi dogodki v kolektivu, pa tudi izven njega, so nam dosedaj nakazali marsikaj. Preostane nam še samo razmišljanje o tem, kako si komunisti lahko zagotovijo svojo vodilno vlogo in na kakšen način. Vsak, ki vsaj malce ocenjuje situacijo okrog sebe, bo lahko ugotovil, da se tudi drugje ukvarjajo s podobnimi

(Nadaljevanje na 6. strani)

Hlebčki

mer mora razpravljati ves kolektiv, predvsem pa, da bodo o vsem tem temeljito seznanjeni člani Zveze komunistov; prav oni bodo morali v novem političnem sistemu, katerega predvideva naša nova ustava, sebi zagotoviti vodilno vlogo!

Brez idejne borbe za pošteno odnose v naši družbi tega seveda ni mogoče doseči. Prav to načelo pa bo moral sprejeti sleherni komunist v naši delovni skupnosti.

Omeniti moram še, da stavek »Komunisti bodo morali sebi zagotoviti vodilno vlogo« — nikakor ne pomeni, da bi naj oni bili sedaj nekaj več; da si ne bi kdo slučajno to vlogo tako zamišljal!

Pred člani vse naše ZKJ so velike naloge, katerih se bodo morali zavedati tudi člani ZK v naši delovni skupnosti. Toda pri tem morajo biti zares pravi komunisti in ne le člani ZK formalno na papirju. Zavedati se je treba, da danes naši delovni ljudje — naši proizvajalci — še kako gledajo na tiste, ki so v vrstah ZKJ, in povsem upravičeno od njih nekaj tudi pričakujejo. To je zelo dobro opaziti po Pismu tovariša TITA in ZKJ, saj je revolucionarna pobuda sprožila množično akcijo med delavci in kmeti, kot tudi med inteligenco — za odpravljanje dosedanjih napak.

Odpravljanje teh napak pa pomeni glede na zavzetost komunistov tudi ustrezno kaznovanje tistih, ki so takšne napake podpirali, se mogoče pri tem celo okoriščali ali, kakor rečemo, »ribarili v kalnem«.

Vse to so naši delavci dobro spremljali in mnogokrat ugotavljali napake pri tistih, ki bi morali biti na čelu borcev za resnične pravice delavskega razreda, borcev za vse napredno in dobro, za dobro počutje našega delovnega človeka — proizvajalca in tako dalje.

Vse dosedanje razprave v naši delovni skupnosti so nam dobro nakazale mnoge stvari, ki se pri nas nikakor ne bi smele dogajati, kajti ne smemo dovoliti, da bi se kdorkoli skrival za hrbtom pravih komunistov in jih tako ali drugače povsem deklasiral v nji-

sklicali po sindikalnih organizacijah v OZD, so nam pokazali, da naši proizvajalci nič kaj preveč ne razumejo ali pa nočejo razumeti pomena ustanavljanja TOZD, saj so bili sestanki klavrno obiskani, čeprav bi se naš proizvajalec

Prosvetnemu društvu Apače 2.000 din, Kulturno-prosvetnemu društvu Kungota 2.000 din, Osnovni šoli Zetale 10.000 din, Osnovni šoli Leskovec pri Ptujju 10.000 din.

Centralni delavski svet je še naročil Odboru za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu, da ugotovi razpoložljiva sredstva sklada skupne porabe, katera bi še lahko izdvojili za dotiranje asfaltiranja cest in izgradnjo Prosvešnega doma v Apačah. O razdelitvi teh sredstev bo Centralni delavski svet odločil čez leto.

Odbor za kadre, družbeni standard in varstvo pri delu naj imenuje komisijo, ki naj pripravi sanacijski program Osnovne šole Zetale, po katerem bi naj čimprej rešili najbolj pereče probleme te šole (sanitarije, pitna voda, ogrevanje in podobno). Po tem programu je potrebno zbrati sredstva za sanacijo, ki bi naj bila zbrana na naslednji način: — prispevek podjetja, prispevek Temeljne izobraževalne skupnosti, prispevki drugih delovnih organizacij in občanov.

— IZVOLITEV NOVEGA PREDSEDNIKA ODBORA ZA POSLOVNO POLITIKO

Zoran Heric je bil na prošnjo razrešen dolžnosti predsednika odbora za poslovno politiko. Za novega predsednika je bil izvoljen Franc Klemenčič. Izvoljen je bil tudi novi član odbora — Lovro Jeza.

Zoran Heric je zaprosil za razrešitev dolžnosti predsednika odbora za poslovno politiko iz zdravstvenih razlogov.

— DODELITEV STANOVA-NJA

Na predlog glavnega direktorja je CDS dodelil garsoniero v Ptujju, Potrčeva cesta 48 — Bertiju Vrhovniku, kemo tehniku, ki se bo zaposlil v OZD Skupne službe.

— PRITOŽBE V ZVEZI Z RAZDELITVIJO OSEBNIH DOHODKOV

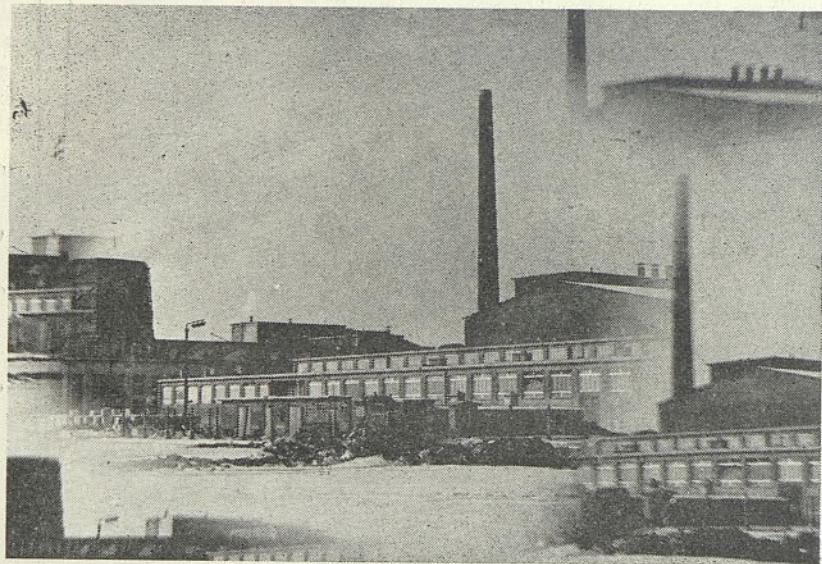
Centralni delavski svet ni ugodil pritožbam v zvezi z razdelitvijo izločenih sredstev za osebne dohodke po zaključnem računu za leto 1972: te so vložili Friderik Klančnik, dipl. iur., Rozika Klančnik, Boris Gorup, dipl. ing. Miro Vodeb, dipl. ing., Franjo Drobniak, Vida Detiček, Albin Tomše, Štefan Kadliček, Ivan Gerjovič, st., Vera Dobljekar in Ljubo Komel.

Centralni delavski svet je sprejel sklep o razdelitvi izločenih sredstev za osebne dohodke po zaključnem računu za leto 1972 (sklep št. 226 z dne 9. aprila 1973) na osnovi sklepov zborov delovnih ljudi, kjer je bila takšna odločitev

obravnavanih stabilizacijskih ukrepov, katere bomo sprejemali v našem podjetju.

— ODPIS NEIZTERLJIVIH TERJATEV

Na predlog Odbora za kadre, družbeni standard in var-

Dimniki

sprejeta z večino glasov, zaradi tega meni, da so pritožbe neupravičene in jih je zato zavrnil.

— SKLICEVANJE SESTANKOV

Milan Trop, dipl. ing., je predlagal Centralnemu delavskemu svetu, da bi naj bili sestanki organov upravljanja in drugih organizacij po 15. uri. Centralni delavski svet je sklenil, da bo obravnaval čas za sklicevanje sej v sklopu

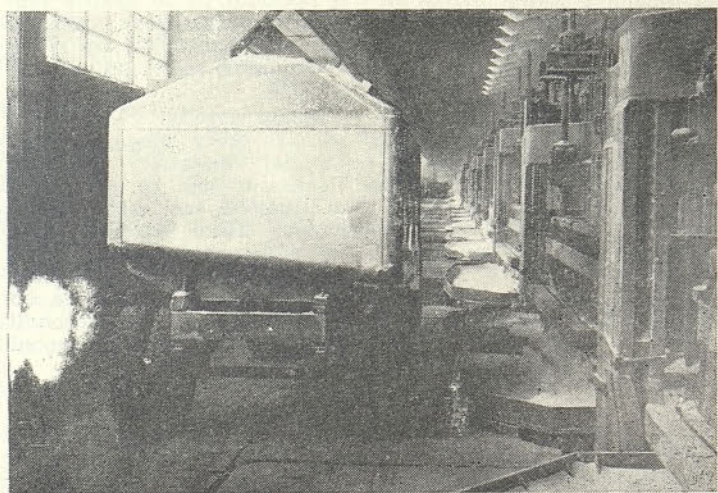
stvo pri delu je CDS odpisal neizterljive terjatve, katere ima podjetje do delavcev, ki so samovoljno zapustili naše podjetje. Te terjatve izvirajo iz časa, ko je po takrat veljavnih zakonskih predpisih veljalo, da so povzročili podjetju škodo, ki je enaka njihovemu zaslužku v času rednega odpovednega roka, če niso ostali na delu do konca rednega odpovednega roka.

K.-n.

V sliki in karikaturi

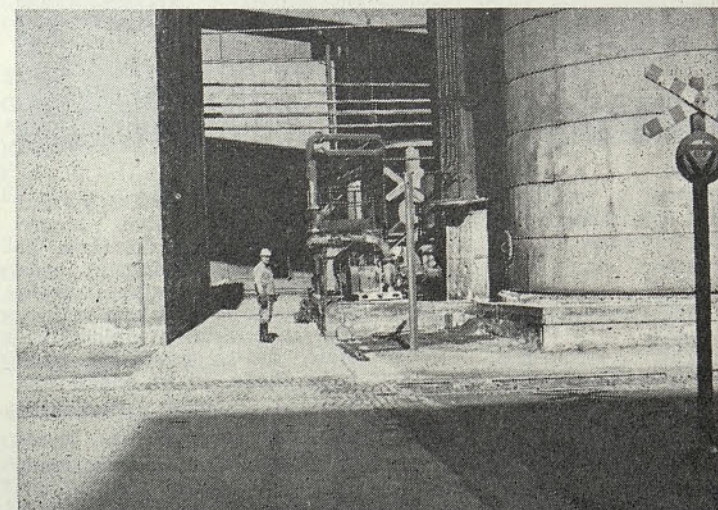
Zlaganje odpadnih vreč

Polnjenje elektrolitskih peči

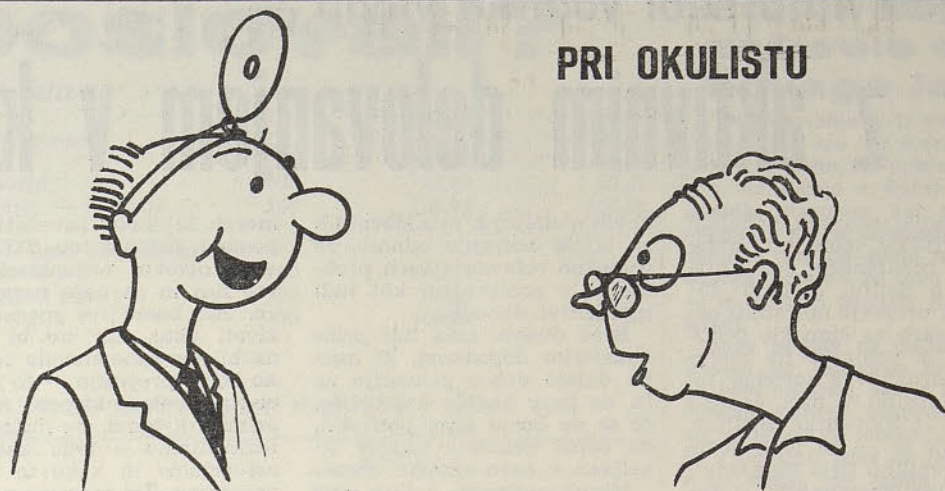

Transport

Glinica

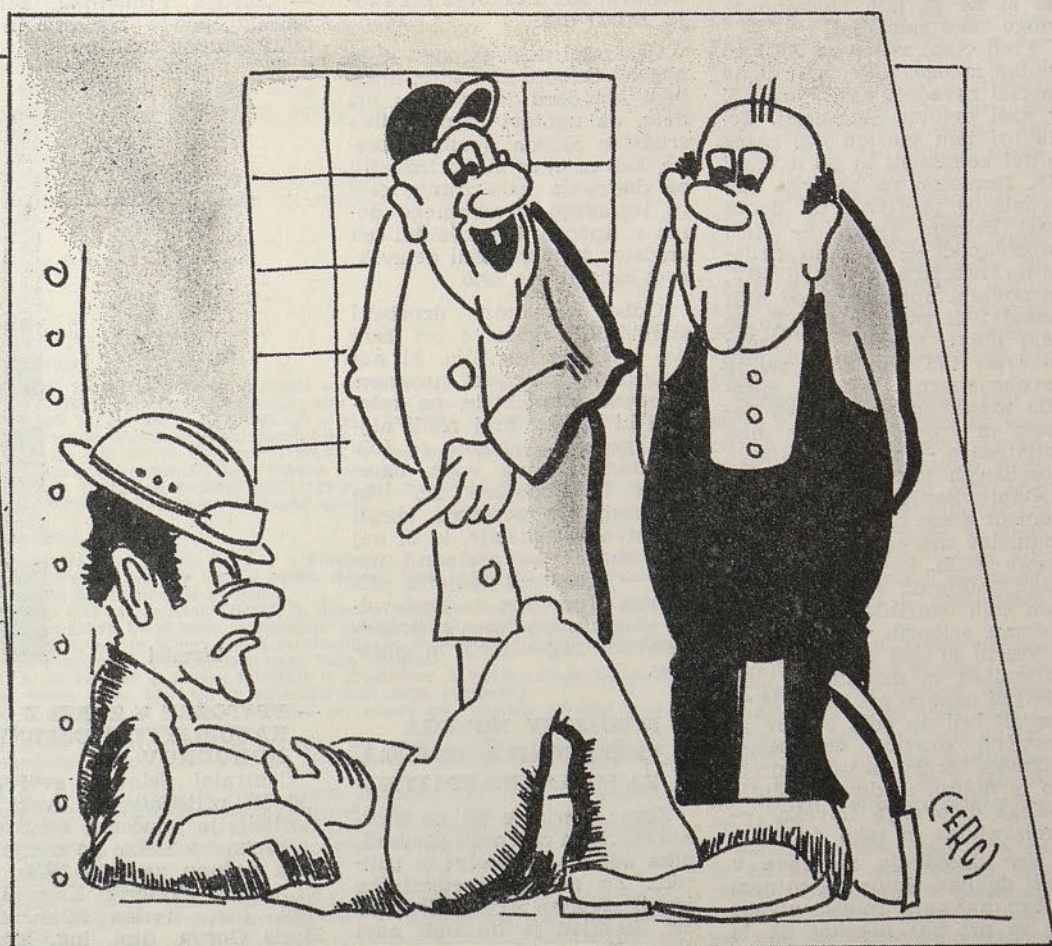
PRI OKULISTU

Ali je resnično, zdravnik, da se mi bo popravil vid, če bom jedel mnogo korenja?
Zatrjujejo namreč, da je v njem mnogo vitaminov.
»Seveda, seveda,« odgovarja zdravnik za očesne bolezni, »kar pogledjte kunce, ki radi žro korenje! — Nihče med njimi ne nosi očal...«

— Vidiš kolega, moje stališče je bilo že od nekdaj: »Za enako delo, enako plačilo!

— Ta tudi spi, kaj?
— Ah, kje! Tov. šef je tudi eden od tistih, ki v našem kolektivu razmišljajo o tem, kako bi povečali proizvodnjo.

Merila za kadrovanje so zelo pomembna

Da je kadrovanje ena od zelo pomembnih nalog SZDL, sindikata in samoupravnih organov — skratka: vseh družbeno-političnih organizacij, smo na kratko svojčas v našem časopisu že pisali in tudi obljubili, da bomo o tem pomembnem vprašanju še spregovorili.

Eno od zelo pomembnih dogajanj v kadrovanju je vsekakor evidentiranje kadrov, katero bi praktično moralo biti stalna naloga vseh forumov, ne glede na to, če gre pri tem za kadre v tovarni ali izven nje, saj dobre kadre potrebujemo vsepovsod.

Namen stalnega evidentiranja kadrov v obdobju med skupščinskimi in drugimi volitvami, kot osnove stalnih kadrovskih priprav za volitve vseh vrst, je spremljati in evidentirati tiste delovne ljudi, ki se v vsakodnevnih samoupravnih praksi s svojim delom uveljavljajo in si pridobivajo družbeni ugled.

Če bi sicer skušali ves dosedanji potek analizirati, bi kaj hitro ugotovili, da prav ta sistem v praksi vse prepočasno uveljavljamo, pri čemer bi lahko našli določene vplive ali razloge, ki na vse to vplivajo. Še vedno je namreč precej nezamevanja, pa tudi nepoznavanja osnovnega namena te politične akcije ali bolj rečeno: politične aktivnosti. Prav tako lahko rečemo, da je še vedno precej starega vpliva, ki ni vedno tako dober, kot si nekdo na prvi pogled zamišlja. Še vedno namreč ugotavljamo, da vse naše dosedanje evidence zajemajo vse preveč le kadre iz določenih sredin in določenih profilov (pri tem najbolj mislijo na vodilne in vodstvene kadre iz delovnih in drugih organizacij).

Zato bi prav gotovo morali sistem evidentiranja veliko bolj uresničevati v temeljnih samoupravnih skupnostih — evidentirajo pa družbeno-politične organizacije, samoupravni organi, društva in drugi.

Zelo pomembna so vsekakor merila za kadrovanje, na

podlagi katerih predlagamo in izbiramo ljudi za razne družbene in samoupravne funkcije. Ta merila delovni ljudje seveda stalno preverjajo in dopolnjujejo na svojih sestankih in podobnih zborih. In kakšne naj bodo družbene funkcije v delovnih organizacijah, je za nas vsekakor zelo pomembno! Vsi dobro vemo, da družbene

razvoja materialne osnove družbe, v veliki meri pa tudi od stopnje znanja, sposobnosti in pripravljenosti ljudi za takšno družbeno dejavnost. Na to pa vpliva delovanje celovitega in ustreznega izobraževalnega sistema kot tudi aktivnost družbenopolitičnih organizacij.

Ker se pri nas že nekaj časa pripravljamo na formiranje TOZD, bomo vsekakor morali imeti kadrovanje nenehno pred očmi kot zelo pomemben faktor za bodoče uspešno delo TOZD. Pri oblikovanju temelj-

nosov med ljudmi na vseh ravneh.

Vprašanju družbenih funkcij, vodilnih in vodstvenih funkcij v delovnih organizacijah — kot kompleksnem problemu — smo dosedaj posvečali premalo načrtno družbene skrbi. Da je temu res tako, smo lahko pričeli domala vsak dan, ko slišimo o raznih samovoljah in podobnem, kajti, kjer ni bilo načrtno kadrovske politike, tam ne more biti vse v najlepšem redu, kot temu pravimo. S takimi vprašanji smo se brez dvoma uk-

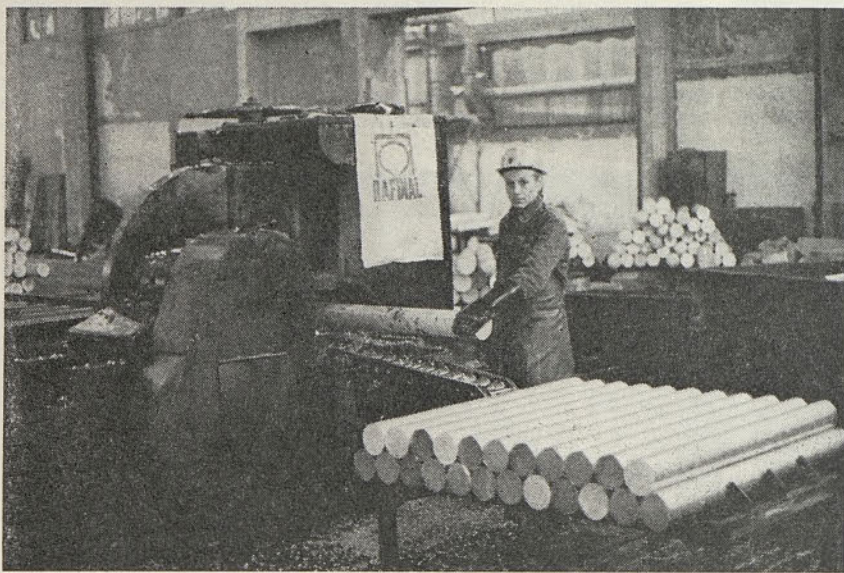
lahko učinkovito, če je konkretno, argumentiran in javen. Vse priznanje je treba zagotoviti tistim kadrom, ki prizadevno in strokovno vodijo, usmerjajo in organizirajo proizvodnjo ter druge procese in ki uspešno delujejo pri oblikovanju odnosov med ljudmi, uveljavljanju in spoštovanju samoupravljanja. To priznanje, ki je rezultat dela, varuje njihov ugled in družbeni položaj ter je obenem vzpodbuda za njihovo nadaljnje delo.

Pri uveljavljanju načela ponovne izvolitve si moramo prizadevati, da bo uspešnost delavcev na vodilnih delovnih mestih preverjena vsako leto, celovito pa ob poteku mandata. Ocena vsega njihovega dela naj temelji na izvrševanju sprejetih razvojnih programov, ki morajo biti popoln odraz njihovega vloženega truda in dela — za boljšo perspektivo delovne organizacije.

Načrtnost in dolgoročnost v kadrovski politiki zahtevata, da v delovnih organizacijah uveljavimo možnost za postopno napredovanje. To pa pomeni, da ljudem, ki so s svojim delom pokazali rezultate, omogočimo, da sprejemajo bolj odgovorna delovna mesta, na katerih bodo lahko še bolj uveljavili svoje znanje. Seveda pa tak princip postopnosti v napredovanju ne kaže razumeti v starem hierarhičnem smislu, temveč predvsem kot potrebo, da postavimo prave ljudi na prava delovna mesta. Tako bomo onemogočili načelno kombinatoriko pri kadrovanju in obenem omogočili, da se bodo sposobni mladi ljudje, četudi trenutno z manjšimi izkušnjami, dokončno uveljavili na odgovornih delovnih mestih.

Ob koncu želim poudariti še to, da se bo moral slej ko prej vsak naš delovni človek — proizvajalec — vključiti v delo pri evidentiranju, torej pri oblikovanju naše bodoče kadrovske politike, kateri moramo priznati pripadajoče ji mesto in brez katere si nikakor ne moremo zamišljati določenega napredka, za katerim pa vsi tako zelo težimo!

fm.-

Žaganje valjev

in medsebojne odnose v temeljnih organizacijah združenega dela, kakor tudi v drugih temeljnih samoupravnih skupnostih, urejajo delovni ljudje sami. Razumljivo pa se ti odnosi spreminjajo skladno z doseženo stopnjo družbeno-ekonomske osnove in stopnjo družbene zavesti, ki je odraz objektivnih osnov razvoja. Nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov pri nas je odvisen od

ne organizacije združenega dela, ko se odločanje o pogojih in rezultatih dela dejansko približuje delovnemu človeku, so sočasno ustvarjene realne možnosti, da delovni ljudje in občani uresničujejo svoje samoupravne pravice in obveznosti pri odločanju o kadrovskih zadevah. Z uresničevanjem takih pravic sprejemajo delovni ljudje tudi odgovornost za nadaljnji razvoj organizacij, organov združenega dela in tako tudi širše družbene skupnosti. Zavest o deležu in pomenu takimenovanega človeškega dejavnika kot nosilca razvoja se vse bolj uveljavlja in vodi do rešitev, ki pomenijo vedno bolj ustrezno družbeno klimo za pravilnejše vrednotenje kadrov. Pravica delovnih ljudi, da povsem razpolagajo z rezultati svojega dela, predstavlja materialni temelj za podružbljanje političnega odločanja in uveljavljanja bolj demokratičnih od-

varjali mnogo premalo sistematično in strokovno poglobljeno. Namreč vse to in pa dejstvo, da smo ponekod delali zaprti, misleč, da je kadrovanje izključna pravica delovnega kolektiva in da organizirane politične sile pri tem ne smejo imeti nikakršnega vpliva, je mnogokrat omogočalo, da so ožje skupine ali pa celo posamezniki odločali o konkretnih kadrovskih rešitvah. To je potem logično omogočalo nastajanje idej o potrebi ločitve samouprave od poslovnosti in podobno, ustvarjalo je ozračje, v katerem so tehnokratske sile dobivale možnost za delovanje. Družbenopolitične organizacije so bile v nekaterih takšnih sredinah prešibke ali preslabo organizirane, da bi se s temi silami uspešno in odločno spopadle.

Zato je treba poudariti, da je boj proti navedenim in podobnim negativnim pojavom

Nezgode v maju 1973

(Nadaljevanje z 2. strani)

- 10. 5. ob 13.30 uri je Francu PURGU iz Strojnega vzdrževanja v strojni delavnici gilnice pri izbijanju svornika padel v levo oko drobci rje in mu povzročil lažjo poškodbo.
- 19. 5. ob 13.30 uri je Adolfo ERJAVCU iz Elektro vzdrževanja pred stikalnico pri zasipavanju ozemljila padel na nogo del anodnega bloka in mu na palcu te noge povzročil lažjo poškodbo.
- 22. 5. ob 15.30 uri je Franca ŠIRECA iz Strojnega vzdrževanja v livarni zadel tekoči aluminij in mu povzročil na obrazu lažjo opekline.

SLUŽBA PROMETA

- 23. 5. ob 21. uri je Alojz MURKO iz Cestnega prometa na poti v službo na cesti, posuti z gramožom, padel z motornega kolesa in si lažje poškodoval levo ramo.
- 7. 5. ob 5.30 uri si je Andrej KOLMANIČ iz Železniškega prometa na poti v službo z motornim kolesom lažje poškodoval desno koleno.

SPLOŠNA SLUŽBA

- 15. 5. ob 8.30 uri se je Hilda PRIMOŽIČ iz Družbene prehrane v kuhinji pri strojnem rezanju salame lažje poškodovala palec desne roke.
- 27. 5. ob 21.20 je Stanislav MAJČEN iz Splošne službe na poti iz službe domov z motornim kolesom ob trčenju z avtomobilom utrpel na hrbtenici in obeh kolkih lažje poškodbe.

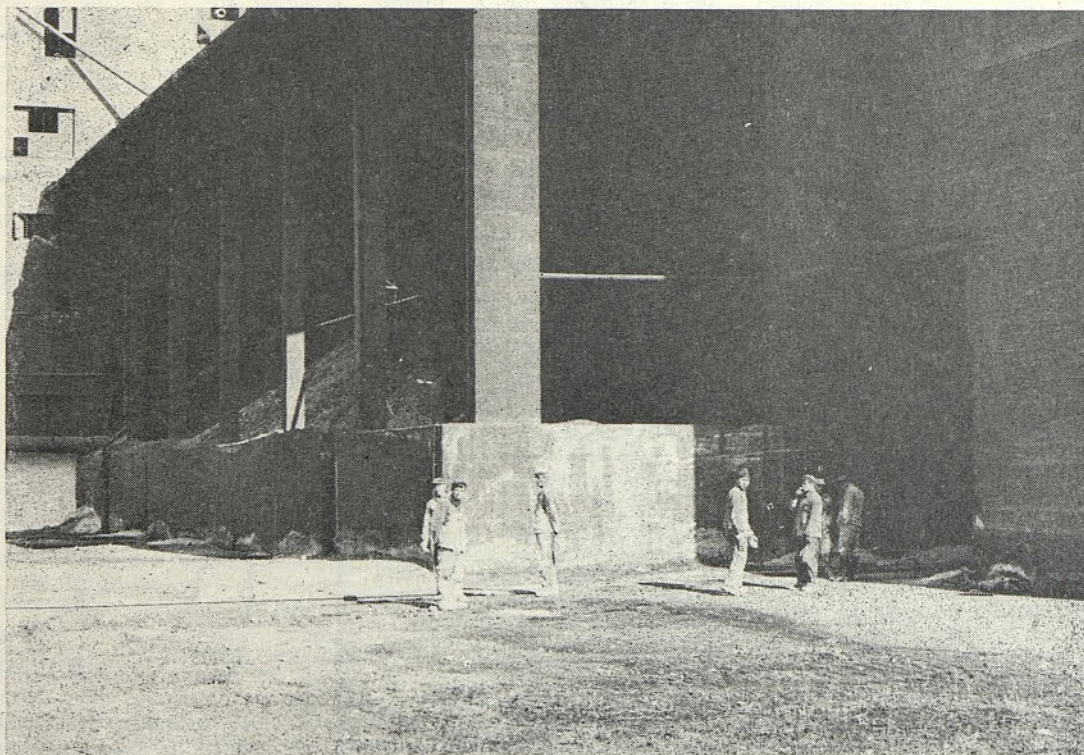
Vse nastale nezgode v maju, katere so terjale stalež, so bile po težini telesnih okvar lažjega značaja, kakor tudi po številu izgubljenih dni, saj je največ nezgod terjalo bolniški stalež le do 5 dni! Pri analizi nezgod so ugotovili, da je po vzroku nastajanja bilo največ primerov osebnega faktorja s strani ponesrečencev —

NEPAZLJIVOST PRI DELU IN TO — 10 PRIMEROV!

Iz dneva v dan ugotavljamo, da postajajo delavci vedno bolj nepazljivi in da omalovažujejo varnostne predpise obratov. Posredni vzrok za tako velik porast nezgod je bilo tudi lepo vreme v maju, saj so bila sezonska dela izven službe — doma, na poljih, pri gradnjah itd. Tako so prihajali nekateri delavci v službo preutrujeni in za delo manj pripravljeni, zaradi tega se je povečala nepazljivost pri delu na delovnem mestu in riziko za nastanek nezgod se je povečal. Poleg tega pa ugotavljamo, da po prvih nadrejenih osebah — predelavcih, mojstrih in vodjih izmen ni bilo nobenega sporočila o delavcih, katerih bi naj bili opozorjeni o varnostnih pravilih, oziroma, da niso upoštevali pogonska in varnostna določila obrata!

S tem je dokazano, da se čut odgovornosti za delo vedno bolj zmanjšuje in da na področju varstva ukrepamo prav malo ali pa tudi nič! Kljub temu, da omenjene nadrejene osebe vedo, da so prve, katere bi morale skrbeti za izvajanje varnostnih pravil pri delu!

-k-

Odmor

Nezgode pri delu in odškodnina

Delavci, ki so se poškodovali pri delu, uveljavljajo v vedno večjem obsegu odškodninske zahteve nasproti delovnih organizacij in zasebnih delodajalcev, vendar je odškodninskih zahtevkov zaradi poškodb in poklicnih obolenj malo. Vzrokov za to je več. Večina nezgod nima za posledico trajne okvare zdravja ali zmanjšanja delovne sposobnosti prizadetih delavcev, eden od vzrokov pa je tudi ta, da je delovna organizacija zavarovana zoper odškodninsko odgovornost, zavarovalnica pa sklone z delavcem poravnava mimo sodišča. V nekaterih primerih gre tudi za nepoučenost prizadetih delavcev ali pa za njihovo bojazen, da bi si poslabšali svoj položaj v delovni organizaciji, v kateri so še vedno zaposleni, če bi zahtevali odškodnino ali pa se z delovno organizacijo celo spustili v tožbo.

Problem nadomestila delavcu zaradi nezgod pri delu je zelo pereč tudi drugod po svetu, zlasti še danes, v dobi silnega razvoja industrije in uporabe naj sodobnejših in sočasno vedno bolj nevarnih delovnih orodij.

Po Temeljnem zakonu o varstvu pri delu (TZVD) je z zakonom regulirana odgovornost delavca za namerno povzročeno škodo pri delu ali v zvezi z delom.

Tako ima delavec na svojem delovnem mestu splošne in posebne delovne dolžnosti in odgovornosti do drugega delavca, do družbenih sredstev za delo, do delovne in družbene skupnosti. Za kršitev teh obveznosti odgovarja delavec osebno.

Delovna skupnost pa je dolžna, da razporedi delavca na

delovno mesto, na katerem bo delal samostojno in brez strokovnega nadzorstva samo tedaj, če je usposobljen za tako delo, za uporabo predpisanih varovalnih sredstev in uresničevanja varnostnih ukrepov, ki morajo biti izvajani pri določenem delu.

Med delovnim procesom lahko pride do povzročitve škode na tri načine:

1. kadar delavec pri delu v zvezi z delom povzroči škodo svoji delovni organizaciji;
2. kadar delavec pri delu ali v zvezi z delom povzroči škodo tretji osebi;
3. kadar delavec pri delu ali v zvezi z delom v delovni organizaciji sam utрпи škodo zaradi nezgode pri delu.

ve ali naprave, je delovna organizacija poleg nadomestila iz obveznega socialnega zavarovanja dolžna nadomestiti delavcu tudi preostalo škodo. Če pa je do nezgode ali smrti delavca pri delu ali v zvezi z delom prišlo ne samo po delavčevi krivdi, temveč tudi zaradi opustitve določenih varnostnih ukrepov delovne organizacije, je za nastalo škodo soodgovorna tudi delovna organizacija.

KDO JE UPRAVIČEN ZAHTEVATI ODŠKODNINO ZARADI NEZGODE PRI DELU?

Varstvo pri delu in ustrezno sodno varstvo za posledice nezgode pri delu velja za vse delavce, ki so v kakršnemkoli

delovnem razmerju. Odškodninsko odgovorne pa so delovne organizacije in druge pravne ali fizične osebe, ki so dolžne izvajati varstvo pri delu.

Pri teoretičnem razglabljanju o odškodninski odgovornosti je potrebno omeniti še naslednje odgovornosti:

1. pa 51. čl. Zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (Ur. list SFRJ št. 22/73) odgovarja temeljna organizacija združenega dela za škodo, katero povzroči njen delavec pri delu ali v zvezi z delom — tretjim osebam. Drugi odstavek tega člena navaja, da ima oškodovanec pravico zahtevati odškodnino tudi naravnost od delavca, če jo je ta povzročil s kaznivim de-

njem.

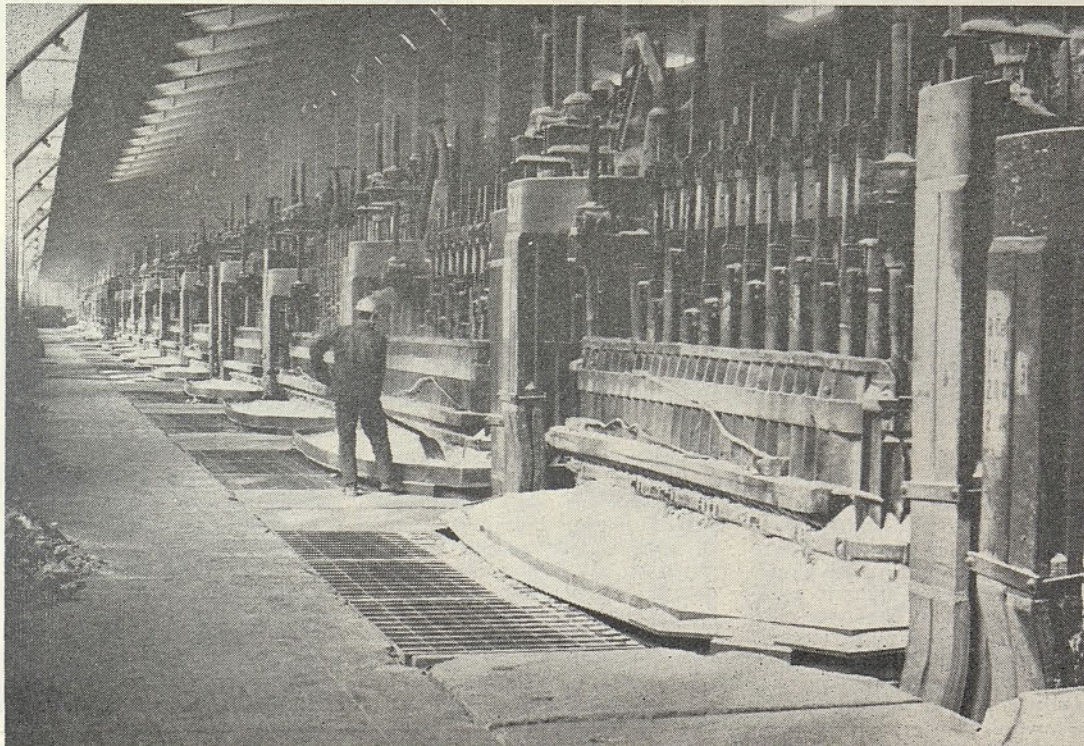
Poudaril pa bi, da je odškodninska odgovornost organizacije združenega dela nasproti tretji osebi izven organizacije združenega dela omejena samo na tiste škode, katere povzročijo njeni delavci tretjim osebam, neposredno pri delovnem procesu ali v zvezi z njim. Med te škode ne spada škoda, katero delavec povzroči na poti na delo in z dela.

2. V primerih pa, kadar gre za sodelovanje dveh ali več delovnih organizacij (bodisi, da gre za uporabo strojev enega ali drugega podjetja ali za sodelovanje delavcev) in pri takem delu nastane nezgoda, govorimo o solidarni odgovornosti dveh ali več podjetij.

To načelo izhaja iz 3. čl. republiškega zakona o varstvu pri delu, ki se dobesedno glasi: »Če na delovišču opravljajo delo delavci iz različnih delovnih organizacij, mora vsaka od teh z ustreznimi varstvenimi ukrepi zagotoviti varnost svojih delavcev, poleg tega pa tudi to, da njeni delavci ne ogrožajo varnosti drugih.«

Ne moremo pa govoriti o solidarni odgovornosti, temveč le o odgovornosti ene delovne organizacije v primeru, ko je nedvomno dokazano, da je povzročil nezgodo pri delu samo delavec ene od sodelujočih organizacij in da je tudi sicer podana krivdna odgovornost samo te delovne organizacije. V primeru solidarne odgovornosti ima oškodovanec pravico tožiti le eno delovno organizacijo, ta pa ima pravico uveljaviti zahtevek nasproti ostalim sodelujočim organizacijam.

Pri ugotavljanju krivde in odgovornosti organizacij je odločilno, ali je organizacija opustila predpise varnostnih ukrepov in normativov, ki so vsebovane v TZVD in posebnih pravilnikih, in: ali je zanemarila svoje dolžnosti do varnosti pri delu.

Elektroliza B

Z aktivnim delovanjem v kolektivu in za njega

(Nadaljevanje s 3. strani)

problemi, vendar jih znajo tudi reševati, saj so nekatera mnenja v drugih OO ZKS povsem enaka, kot smo to že ugotavljali tudi pri nas: da je namreč potrebno več informiranja, toda ustnega.

Tudi pri nas lahko ugotovimo, da bi mnoge nejasnosti, domneve in podtikanja izostala, če bi bila v kolektivu prisotna prava informiranost, saj smo tukaj vedno in povsod; še vedno pa govorimo o tem, da je prav temeljita informiranost tisto, od česar naš proizvajalec največ pričakuje. Vso bodoče informiranje, pa če bo urejeno še tako sodobno in napredno, bo moralo biti najbolj neposredno — ustno, saj je tako tudi bolj koristno. Mnogo naših problemov bi vsekakor že lahko rešili, če bi delali tako, kot je treba delati, kajti dokler bo vladalo medsebojno nezaupanje, nikakor ne bomo mogli govoriti o napredku in zadovoljstvu v kolektivu. Vse to pa je odvisno od vseh proizvajalcev, članov delovne skupnosti, v kateri bi morali prednjačiti člani ZK, ki nikakor ne bi smeli dovoliti, da se kdo skriva za njihovim hrbtom le zato, da bi zaščitil svoje osebne interese.

Svojo vodilno vlogo si bodo komunisti lahko našli in pridobili le s tesnim sodelovanjem in skupnim delovanjem s celotnim kolektivom!

F. M.

ODGOVORNOST DELOVNE ORGANIZACIJE ZA ŠKODO, KATERO JE UTRPEL DELAVEC ZARADI NEZGODE PRI DELU

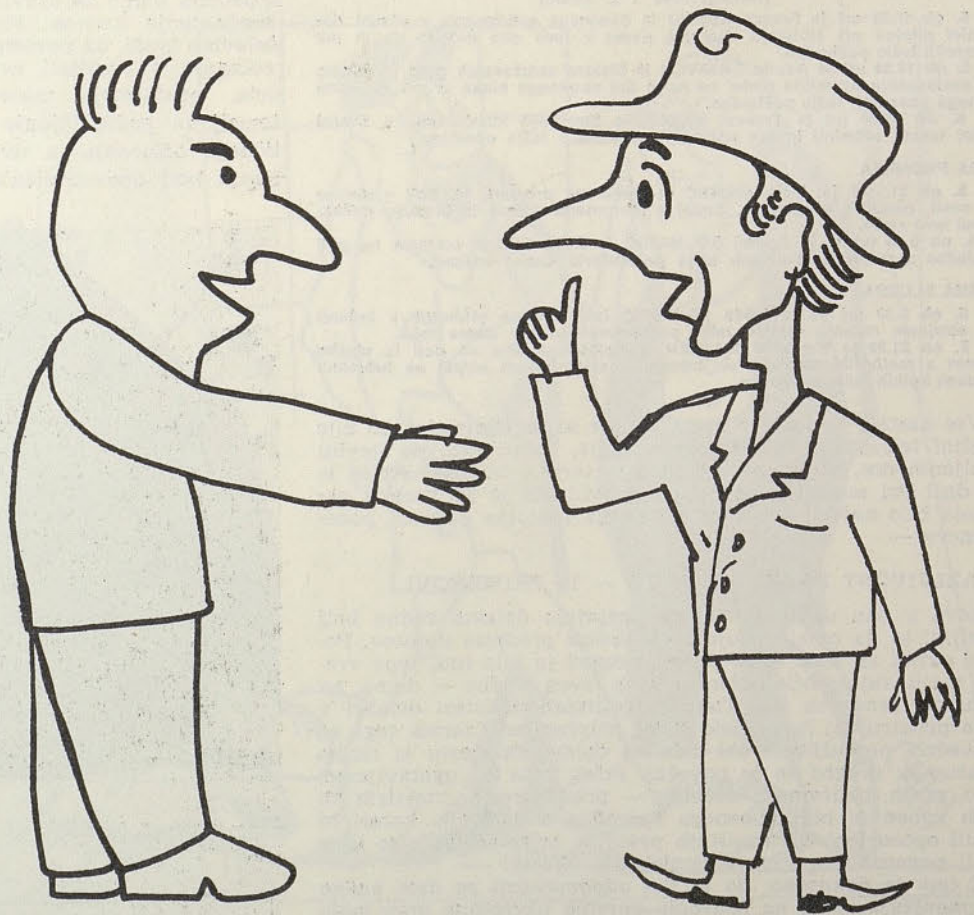
Zaradi varstva ljudi pri delu so v TZVD, republiškem zakonu o varstvu pri delu in drugih predpisih, kot so n.pr. splošni akti podjetij, določene pravice in obveznosti delovnih ljudi in delovnih organizacij v zvezi z delovnim procesom.

Delavec dela čestokrat na takih delovnih mestih, napravah in pripravah na mehanizirani pogon — v okolju, kjer je onesnažen zrak s strupenimi plini, strupi, prahom itd., kjer je izpostavljen nezgodam in nevarnostim za svoje življenje in zdravje.

V zvezi s tem je naša sodna praksa na stališču, da delovna organizacija odškodninsko ne odgovarja v primerih, kadar delavec opusti varnostne ukrepe, katere bi moral upoštevati. Delavec je namreč kot samoupravljalca odgovoren tudi za pravilno organizacijo dela in za varstvo pri delu, po drugi strani pa lahko delavec po 79. čl. TZVD odkloni delo, če mu pri delu grozi neposredna nevarnost za njegovo življenje in zdravje.

Na drugi strani pa sodna praksa v večini primerov, kadar gre za odgovornost delovne organizacije za škodo, katero utрпи delavec zaradi nezgode pri delu, sprejema načelo subjektivne odgovornosti z določenimi odstopanji. Kadar pa je nesporno, da je prišlo do poškodbe ali smrti delavca pri delu ali v zvezi z delom zaradi nezaščitene delovne pripra-

ENO IN DRUGO

»Slišal sem, da zidaš. Pa bo tvoja hiša večja ali manjša stvar?«

»Hiša bo nekaj manjšega, plačevanje pa bo velika stvar!«

Gradimo prosvetni dom v Apačah na Dravskem polju!

O nekaterih akcijah, ki so se zvrstile lani v vasi Apače, smo že poročali. O akciji za gradnjo prosvetnega doma, v katerem bodo našle streho vse organizacije v vasi, pa ni bilo še nič napisanega.

Vaščani Apač so se v letu 1971 odcepili od Krajevne skupnosti Lovrenc h Krajevni skupnosti Kidričevo, ta jim je namreč bližja. Lani so tudi z veliko kolektivno požrtvovalnostjo asfaltirali vse ceste v vasi, katerih je nad 5 km. Temu je sledila cestna razsvetljava, delna rekonstrukcija električnega omrežja in priklop na novi transformator. Za letošnje leto pa so si določili nalogo: zgraditi prosvetni dom.

V ta namen je bil sklican zbor volivcev v vasi, na kate-

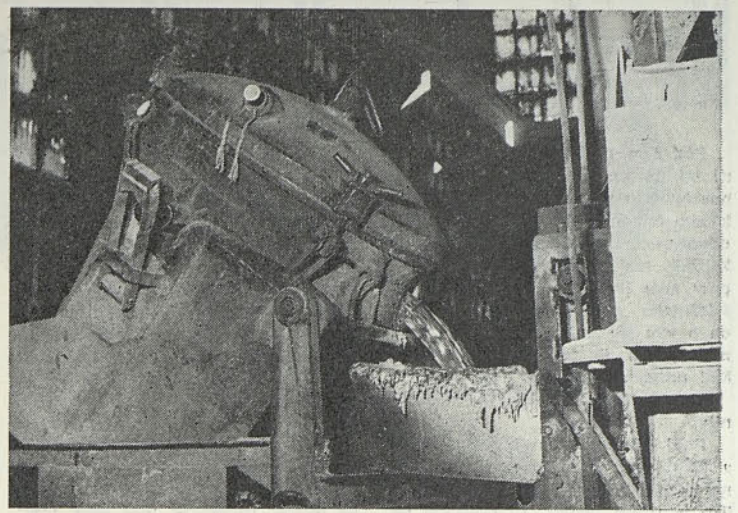
rem so se vaščani odločili za gradnjo prosvetnega doma in ustanovitev prosvetnega društva, ki ima kar lepo število članov. Gradnja doma je bila zaupana gradbenemu odboru, katerega sestavlja prejšnji asfaltirni odbor z nekaterimi novimi člani, njihov predsednik pa je Vinko Veit, ki je akcijo asfaltiranja izpeljal več kot odlično. Kakor pri asfaltiranju, tako tudi pri gradnji, je vsak član odbora zadolžen za posamezne funkcije, katere mora opravljati, če hoče, da uspeh akcije ne bo izostal. Po-

vedati moramo, da bo dom, ko bo končan, vreden okrog 60 milijonov starih dinarjev in da bo letos predvidoma pod streho; za to so kar veliki upi, saj domu manjka le še streha in nekatera manjša dela. Tako je prva otvoritev takorekoč pred vrati — verjetno bo 3. junija.

Da je delo tako daleč, so morali člani odbora odpreti mnoga, mnoga vrata in ljudi prepričevati o potrebi po takem objektu, saj je bilo treba iz vsakega gospodinjstva dobiti 50.000 starih dinarjev, kjer pa sta v službi oba zakonca, 70.000 dinarjev. Vsak se je ob podpisu pogodbe tudi obvezal, da bo opravil 20 prostovoljnih ur, če pa ima gozd, da bo dal tudi komad lesa.

Moram reči, da so zavedni vaščani podpisali pogodbo takoj, nekateri so prispevali brez podpisa pogodbe, nekateri se še sedaj odločajo in prispevajo denar in prostovoljno delo. So pa tudi takšni, ki so premožni, imajo otroke, ki bodo ta dom uporabljali, pa še vedno stojijo ob strani. Nekateri grede celo tako daleč da odgovarjajo tiste, ki so prispevali denar, kar je vsekakor obsojanja vredno. Zato naj velja za tiste pregovor: če nisi pripravljen skupnosti pomagati, tudi pomoči od nje ne pričakuj, ko ti bo potrebna!

Ker sem ravno zadolžen za delovno silo, moram povedati, da so velike težave; mnogi ob-

Vilvanje aluminija

ljubljeno storijo, nekateri pa uživajo v tem, da obljubijo, kateri dan bodo prišli delat, potem pa jih ni kljub večkratnemu iskanju na domu.

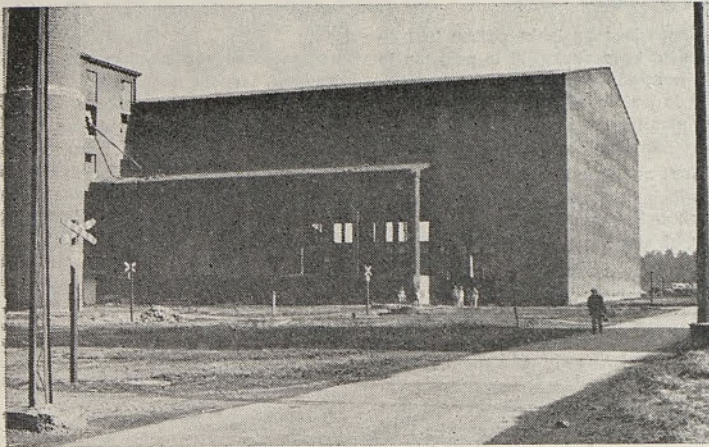
Povem naj tudi primer, ki mi je zagrenil de'lo: 6. maja sem, kot mnoge druge dneve, iskal delavce za pomoč pri zidanju. Med drugim sem bil tudi pri tov. Vladu Unuku, ki bi naj delal v sredo 9. maja. Zena, katero sem našel doma, mi je načelno obljubila, moža pa sem srečal zunaj in mu povedal, zakaj sem pri hiši. Tudi on mi je obljubil, da bo prišel, če bo imel čas. Ko sem mu lepo rekel, da moram vedeti to zagotovo, ker v nasprotnem primeru moram najti drugega, mi je dejal, da ni prisiljen iti delat, da torej naj takoj izginem, sicer me bo tako vrgel, da me ne bo nikoli več nazaj in da me noben

doktor ne bo dobil skupaj. Odšel sem takoj, ker je bil pripravljen fizično obračunati z menoj, čeprav sem ga lepo prosil, ne zase, za skupnost, tudi za njega in njegova dva otroka, katerima daje tako »lep« vzgled, kako se ravna s kom, če pride k hiši kaj prosit, če hočeš, da se ne bi še kdaj vrnil s kakšno prošnjo.

Moram tudi povedati, da je prišel delat, vendar le na prigovarjanje sodelavcev, katerim je v tovarni predpostavljen.

Da pa bodo imeli vaščani Apač dom dokončali, bodo morala priskočiti na pomoč podjetja, v katerih vaščani delajo, saj so sami že dovolj žrtvovali za širjenje kulture, za katero odvajajo tudi namenska sredstva.

Maks Tominc

Pokrito skladišče boksita

Delo v izmenah je značilnost tehničnega in gospodarskega razvoja visoko industrializiranih držav. Delo na strojih v eni ali dveh izmenah ni dovolj pri vse večji potrebi industrijskih proizvodov. Vedno več podjetij dela v treh izmenah, vendar pa problemi, ki izhajajo iz tega, še niso rešeni.

Prehrana je eden od pomembnih dejavnikov pri zaščiti zdravja in je ozko povezana z delovno sposobnostjo. Z višjim standardom se vedno manj hranimo z žitnimi proizvodi in vedno več s hrano, bogato z beljakovinami: meso, jajca, mleko, sadje in zelenjava.

Ali pomeni, da se hranimo bolj razumno? Tega ne moremo trditi, ker sočasno ugotavljamo, da je prisotna velika poraba maščob in sladkorja, ki pospešuje razvoj bolezni in zmanjšuje delovno sposobnost.

Za lažje fizično delo je potrebno manj energije. Večja pazljivost pri delu, večja spretnost, močnejša duševna in živčna obremenjenost ne zahtevajo večje število kalorij, pač pa drugo razmerje hranljivih snovi v prehrani, to se pravi: večjo porabo beljakovin, vitaminov in začimb.

Za delo v izmenah so važne še nekatere ugotovitve. Zaradi stalne spremembe delovnega časa se ritem dneva in noči stalno spreminja, npr.: nočna izmena — spanje — prosti čas; druga izmena — spanje — prosti čas — spanje — izmena. Telo se takemu ritmu mora prilagoditi. Glavna težava je v t.i. biološkem ritmu. Zgodovinsko-razvojni pogoji, kot npr.: izmenjava dneva in noči v naravi, nerešen problem umetne svetlobe prejšnjih generacij in običaji mnogih človeških rodov, so navadili telo na 24-urni razvoj fizioloških

DOROTHEA WURCHE:

Prehrana delavcev v nočni izmeni

procesov. Določeno vlogo pri tem imajo tudi meteorološki in družbeni pogoji: razlika med dnevom in nočjo, občutek za čas, družbeno okolje, ipd. Vse te procese vodijo veliki možgani.

Tudi prebavni organi delajo v tem 24-urnem ritmu. Po njem določamo najugodnejši čas za obroke hrane, količino kalorij in sestavo hrane. Pogosto mora delavec v nočni izmeni največ delati ravno v času, ko je 24-urna krivulja delovne sposobnosti na najnižji točki. V takih primerih lahko s količino in vrsto prehrane vplivamo na delovno sposobnost in voljo za delo.

Razliko med dnevom in nočjo opazimo tudi v različni telesni temperaturi, v delu srca, krvnem pritisku, načinu dihanja, delu ledvic. Pri jetrih, na primer, razlikujemo čas asimilacije (ko se sladkor spreminja v glikogen) in čas izločanja sokov. Prvo obdobje doseže najvišjo točko ob dveh ponoči, drugo obdobje pa ob 14. uri popoldne. To pomeni, da jetra ponoči skladiščijo glikogen, podnevi pa ustvarjajo žolč. Ponoči se zmanjša izločanje želodčnega soka in kisline, to pa nam pojasnjuje, da imajo delavci v nočni izmeni manjši občutek za lakoto. Če v tem času delavec uživa težko prebavljivo in kalorično hrano, pride do prebavnih motenj, občutka napihnjenosti, preobremenjenosti srca in krvnega obtoka, konča pa se z vnetjem želodčne sluznice, z boleznimi krvnega obtoka in utrujenostjo. Znano pa nam je, da je ravno utrujenost vzrok

za nesreče pri delu. Delovna sposobnost je v takih primerih zmanjšana, zato je tudi manjši delovni učinek ali zaslužek.

Zaradi vseh teh vzrokov je potrebno pazljivo izbrati vrsto hrane, še bolj pa je, če je tudi lepega videza in da prijetno diši. Zelo koristne so pijače coca-cola, kava in ruski čaj, če jih jemljemo v pravem trenutku.

Čas obrokov

Prvi obrok moramo v nočni izmeni dati ob 1 uri ponoči, oziroma, 3 do 4 ure po začetku dela. Odmor za malico traja 30 minut. Koristno je, če lahko delavec po 6-ih do 7-ih urah po začetku dela 15 minut počiva in poje nekaj lahkega. Te manjše obroke moramo prilagoditi delovnim pogojem v podjetju in željam posameznih delavcev.

Fiziološka krivulja delovnega učinka človeka začne rasti ob 3. uri zjutraj in doseže svojo najvišjo točko med 10. in 12. uro. To je čas malice. Tik pred popoldnevom krivulja pada in dve do tri ure pozneje doseže drugič vrhunec, ki pa je nižji od popoldanskega. Po 17. uri krivulja stalno pada do 3. ure zjutraj, ko se spusti na najnižjo točko. Posebno pozornost je treba posvetiti sestavi jedilnika za to zadnje obdobje, ko delavci delajo v nočni izmeni.

Ne smemo pozabiti, da možgani potrebujejo dnevno 115 gr grozdnega sladkorja. V nočni izmeni je važno ravno to, da se pri delavcih obdrži ravnotežje sladkorja v krvi, to pa dosežemo s hrano med obroki.

Število obrokov

Znanstvena raziskovanja so pokazala, da se delovni učinek precej zveča, če razen glavnega odmora, organiziramo še vsaj dva odmora po 7 minut z manjšo malico. Več manjših obrokov hrane zmanjša potrebo po večji količini hrane v času glavnega odmora in se tako želodec ne preobremenjuje, delavec pa ne čuti utrujenosti zaradi prebavnega procesa.

Količina in kalorična vrednost hrane

Glede na vrsto dela priporočajo za glavni obrok 600 do 800 kalorij, za drugi obrok pa 300. Ni pa priporočljivo jesti velike količine hrane. Občutek napihnjenosti želodca slabo vpliva na delovni učinek, posebno še, če nekdo dela sede.

Hrana in pijača

Vsa hrana mora biti lahko prebavljiva. To je posebno važno za delavce v nočni izmeni, ki imajo slab apetit. Da bi preprečili razne želodčne težave in zaprtje, je priporočljivo jesti surovo zelenjavo, črni kruh in kislo mleko. Če delavci ne dobijo surovo zelenjavo pri malici, naj to uživajo doma, pred ali po izmeni. Surova zelenjava je: nekuhan kisel zelje, narišana jabolka in korenček, zelena solata, rdeča redkvice, solata iz sladkega zelja, sadni sokovi ipd. Pri sestavljanju jedilnika moramo paziti na to, da bodo v hrani vse hranljive snovi, ki so potrebne telesu. Posebna pozornost velja količini vitamini-

nov, ki jih delavec v nočni izmeni potrebuje več kot v ostalih izmenah. Vitaminov je dosti tudi v surovi zelenjavi in jo je zato tudi priporočljivo jesti. S pazljivim pripravljanjem kuhanih jedi uničimo manj vitaminov. V sveže skuhanih hrani je več vitaminov, zato ni priporočljivo spravljati hrano v termos posode ali kotle. Hrana za delavce v nočni izmeni ne sme biti pogreta, krompir pa mora biti vedno sveže skuhan. Ni potrebno, da je hrana visoko kalorična, vendar pa mora vsebovati dovolj beljakovin: meso, ribe, jajca, mleko, sveži in suhi sir. Beljakovine večajo sposobnost za koncentracijo, se pravi: pazljivost in zbranost; so sitostne in ne redijo. Če je v obroku mastno meso ali pa mastna vrsta sira, je treba zmanjšati količino maščobe pri kuhanju. Pri težjem fizičnem delu je potrebno nekaj več maščobe. Olje in margarina sta lažje prebavljivi kot slanina in svinjska mast. Nasitni so tudi ogljikohidrati: krompir in testenine. Nekateri ogljikohidrati vsebujejo vitamin B, na primer kruh in ovseni kosmiči, v krompirju pa je vitamin C. Sladkor, pecivo, med, marmelada in sadni sokovi hitro pridejo v kri, zato so zelo dobro sredstvo proti utrujenosti, če jih jemljemo pravočasno. Če pa sladkarije jemo brez potrebe, so to le dodatne kalorije in redijo. Če delavec ne spi dovolj, bo čutil večjo potrebo po grozdnem sladkorju, vendar se bo tudi prej zredil.

Vsak delavec, ki dela ponoči, bi moral poznati osnove za pravilno prehrano v nočni izmeni, v veliko pomoč pa mu je lahko družbena prehrana v podjetju.

(Prevedeno iz časopisa »Naše zdravlje«)

Naselju I in II v Kidričevem grozi nevarnost z več strani

Pod tem naslovom bi rad opozoril na nevarnost, ki preti vsem stanovalcem na omenjenem območju; imamo tehten problem, katerega nam odgovorne službe zaradi ne vem kakšnih razlogov ne odstranijo, čeprav sem jih že ustno, pisмено in telefonsko obvestil. Čutilim potrebo, da o tem seznanim širšo javnost, da zvezo, kje je ta nevarnost in od kod prihaja.

Primer, ki ga navajam, je naslednji:

Pred stanovanjskim blokom št. 14 v Kidričevem smo po dolgem iskanju odkrili v zemlji tri greznice, velike in polne fekalij. Te greznice že vrsto let niso bile izpraznjene in stanovalci, ki so že 22 let v bloku, trdijo, da niso vedeli zanje, zato jih tudi nihče ni praznil.

Kot predsednik HS tega bloka sem to skrivnost odkril že v drugi polovici aprila, teden poprej, preden je bilo v tem kraju odkritje spomenika Borisu Kidriču.

Mnogi so videli to, da imamo pred vhodi jame in so spraševali, čemu to kopljejo, pa sem jim obrazložil, da je to nujno zlo, kajti, ko sem pogledal v kanalizacijo in ugotovil, da je zamašena, da je še komaj prehodna, sem opazil veliko nevarnost. Delavce, kakor tudi vodilno osebo iz Komunalnega podjetja v Ptuj, sem o tem osebno seznanil, prav tako šoferja, ki opravlja prevoz fekalij. Vpričo strank

Osebnost sem že iskal izven uradnih ur komunalnega inšpektorja, vendar ga nisem našel v pisarni, ker je bil na terenu. Zelel bi, če bo prebral, da bi se oglašil in pogledal v Kidričevem, ne samo pri tem bloku, ampak tudi pri drugih, ki so že imeli primere, da je blato zaradi prepolnih greznic pognalo ven pri stranki v pritičju, da se bo osebno prepričal o nastali situaciji.

Upam, da bo dela za več dni, če bo hotel to ugotoviti, vendar bo morda le kaj pomagalo ali pa bo zadela kazen tiste, katerim je dolžnost, če že dobijo nakaznico pod šifro »nujno«, da pridejo in izpraznijo, ne pa, da celotno zadevo že več kot mesec dni zavlačujejo in tebi nič, meni nič - sploh ne pridejo. Ta primer, da je kanalizacija slabo urejena, je tudi v Kidričevem II (taborišče). Tudi tam imajo podobne probleme in dobro bi bilo, da bi vprašali stranke, ki bodo zanesljivo o tem več povedale, kot sem vam lahko napisal.

To je v glavnem primer prve nevarnosti; želim, da bi jo čimprej odpravili.

Druga nevarnost je ta, da nam bodo stanovanja v Kidričevem počasi propadla, če bomo tako delali, kot je bil primer dosedaj, samo z obljubami. Namreč temu je krivo Stanovanjsko podjetje v Ptuj, ki nesmotno iz-

še počaka, če ni dovolj sredstev na voljo. Vsako leto zahtevajo od posameznih hišnih svetov delovni program. Nekateri napravijo obsežnega, nekateri pa sploh ne, ker pač ne vedo ali pa o tem niso pravilno seznanjeni. Glede na to, ali je program res obširen ali skromen, je zopet vprašanje, če vsaj to, kar je bilo navedenega, izpolnijo. Razlike pa so toliko bolj občutne, ker so tukaj različni bloki.

1. veliki bloki s centralno kurjavo
2. veliki bloki brez centralne kurjave
3. četvorčki
4. zidanice ali barake

1. Veliki bloki s centralno kurjavo so večji in imajo tudi sorazmerno večjo prostornino ali kot temu rečemo: kvadrato stanovanja. Razen tega tudi širši stopnišča, na oknih rolete: pravzaprav so bolj »komot«. Prispevek in stanarina se gibljeta med 190 in 250 din. Centralno ogrevanje stane stranko od 120 do 160 din, pa ima vse prostore tople! Upam, da je ravno pri tem zmotna in morda premalo preračunano, kajti ti potrebujejo mnogo sredstev, ker pač vsakih 4 do 6 let menjavajo peči centralne kurjave. Npr., če bi stranke v teh blokih ne imele vgrajene centralne kurjave in bi hotele imeti vse prostore tople, bi za kurjavo morale odšteti več denarja, kot je to v blokih brez centralne kurjave. Torej se izkaže, da se to praviloma ne more amortizirati, kajti morali bi plačati

več, če bi hoteli to rentabilno izkoristiti. V tem tiči vzrok, da se skladi za investicijsko in sprotno vzdrževanje praznijo, na breme ostalih blokov brez centralne kurjave.

2. Veliki bloki brez centralne kurjave, četvorčki in zidanice, barake. Glede na velikost stanovanja se v teh blokih gibljeta stanarina in prispevek od 90 do 220 din. Ti bloki imajo v sobah lončene peči, za katere plačujejo po dve točki. Za centralno ogrevanje pa vzamejo v račun 8 točk. Če računamo praktično, več kot nam, samo za 6 točk, vendar pa so oni na boljšem, četudi računamo popravila in zamenjave peči in radiatorjev. Drugo pa je vprašanje, da mi plačujemo za te lončene peči, na katerih v 20 letih niso imeli domala nobenih stroškov, razen izjemnih primerov. Te peči so povečini res zastarele, vendar so še v dobrem stanju, ker v njih redkeje kurijo, kajti kurjava je že tako in tako draga, če ogrevaš samo dva prostora!

Razen tega pa lahko očitam tudi izvajalca, ki je postavil te peči, da je pri nekaterih napravil usodno napako, ker je peč iz spalnice in dnevnice sobe paralelno v enaki višini povezal s skupnim dimnikom.

Tudi zazidava je kritična, kajti porabili in pomešali so med ilovico strešno in drugo opeko vseh vrst, za kar bi smeli uporabljati samo ilovico in šamotno opeko. Doba trajanja teh peči je minila.

Vprašujem se, kaj naj sedaj zahtevamo za zamenjavo. Ker so danes moderne trajno goreče peči, bodo stranke zanesljivo imele pravico to zahtevati po 20 letih, čeprav je tem prešla doba 22 let. Kup stvari se je že nabralo, potrebnih popravil in obnove, vendar to ni čudno, ko pa posamezniki ne vedo, kdaj lahko kaj zahtevajo in kako dolga je doba trajanja.

Dobro vem, da o teh stvareh nimajo niti dosti pregleda hišni sveti, kar je zopet krivda stanovanjskega podjetja, ki ni poslalo strankam, vsaj v Kidričevem ne, novega odloka iz leta 1970, ki je še veljaven in katerega sem kot predsednik HS pred

kratkim dobil v Stanovanjskem podjetju Ptuj. Da bi lažje dosegli to, kar je stanovanjsko podjetje dolžno storiti na poslopih z denarjem iz svojih skladov, čutilim potrebo, da bi ta odlok ponovno prepisali in ga v celoti objavili v časopisu; tako ga bo lahko imel sleherni nosilec stanovanjske pravice, ki ga še nima, pa tudi drugim bo koristil, če bodo morda kdaj stanovali v Kidričevem ali na območju Ptuja.

Da so nekateri bloki v Kidričevem v tako kritičnem stanju, da je na njih na kupe popravil, so bili krivi delno stanovalci, ki niso vedeli ali pa si niso mogli priboriti denarja pri stanovanjskem podjetju; še največ pa to, da smo se priključili Stanovanjskemu podjetju Ptuj, ki s svojim poslovanjem slabo kaže in sebi v škodo nabira iz leta v leto dražja in vse večja popravila, ker nima komisije, da bi sredstva delila po nujnih potrebah; z malo denarja bi se dalo še marsikaj popraviti in podaljšati dobo trajanja.

V svoj zagovor navajam, da je to resnično, vendar še zdaleč ni vse, kajti obelodaniti bi moral še mnogo podatkov in števil, da bi vso situacijo lažje obrazložil. To, upam vsaj, bo še storil kdo drugi, ki ima več časa, da lahko potrebne podatke zbere in jih v celoti posreduje javnosti.

Namen tega sestavka je, da bi odgovorni le spoznali svojo zmotno in uvideli, da je res zelo potrebno povečati stanovanjski fond, ki je namenjen za Kidričevo v tem letu, da ga je potrebno izkoristiti za nujne potrebe in tudi pričeti smotno s popravili, kajti le tako bomo enkrat končno stopili na pravo pot, ki vodi v varno okolje in ne v tako, ki vodi v nevarnosti, kakršne v Kidričevem trenutno obstajajo.

Dobra obveščenaost je pol uspeha, zato želim, da bi ta članek povsem objavili v časopisu ALUMINIJ, PTUJSKI TEDNIK in morda tudi v VECERU z dodatkom: odlokom Stanovanjskega podjetja Ptuj iz leta 1970, ki je na tem območju še veljaven - vse do novega.

Stefan Moge
Kidričevo 14

Njiverce

je dejal, da nimajo take črpalke, da bi lahko to gosto blato izčrpali, čeprav je ravno ta avto trenutno v defektu. Imajo pa posebno skupino, katere šef je tov. Verlič na Komunalnem podjetju Ptuj, ki s konjsko vprego odvažajo gosto blato, da lahko pozneje redkejšo snov izpraznijo z zato pripravljenim vozilom.

Odkrito povedano, nevarnost je toliko večja, ker zaradi prepolne greznice teče in prebija skozi zid v skupen prostor pralnice pri tretjem vходу. Razen tega se neznansko širi smrad iz glavne kanalizacije, ki je, kot sem navedel, tudi kritična. Zaradi tega se lahko lepega dne zamaši, kar bo lahko vzrok, da se bo razširila epidemija tifusa ali druge bolezni.

korišča sredstva iz skupnega sklada, kateri se deli na investicijsko in na sprotno vzdrževanje poslopij.

Do leta 1966 so v bloku gospodarili s sredstvi, ki so bila na razpolago, čeprav bolj malo, vendar bolj realno in gospodarno, kot pa je sedaj s strokovnjaki na Stanovanjskem podjetju v Ptuj.

Večina poslopij, ki so stara 20 let in več, so že plačana, vendar njihovo stanje ni povsod enako, saj tudi niso imela enako razdeljenega fonda za vzdrževanje. Vzrokov je več, vendar pa je krivica na strani stanovanjskega podjetja tem večja, ker ne upošteva nujnih potreb, katere bi sicer lahko, če bi hoteli posamezne objekte pregledati in ugotoviti, kaj je nujno in res potrebno popraviti in kaj lahko

ZAHVALA

Ob nenadni in tragični izgubi moje žene se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz Strojnega vzdrževanja; ti so mi denarno pomagali v težkih trenutkih.

FRANC KOREN
Z OTROKOMA
BRANKOM IN OLGICO

POPRAVEK

V zvezi s člankom »Poglejmo resnici v oči« na sedmi strani zadnje številke (5) našega glasila »Aluminij« dajem popravek.

Članek je pripravil po podatkih komercialnega sektorja — Stane TONEJC, a je bil pomotoma naveden kot avtor tov. Fištravec.

ODGOVORNI UREDNIK

PREBERITE!

Delovna skupnost ŠOLSKEGA CENTRA ZA KOVINSKO STROKO PTUJ

razpisuje v šolskem letu 1973/74 vpis v

1. letnik delovodske šole in v
1. letnik tečaja za pridobitev kvalifikacije v kovinski stroki.

1. V šolskem letu 1973/74

razpisujemo

sprejem v prvi razred delovodske šole - 33 kandidatov.

Šolanje na delovodski šoli traja dve leti, vpisni pogoji so naslednji:

- a) kvalificirani delavec kovinske ali avtomehanske stroke z najmanj triletno delovno dobo
- b) kandidat mora biti v delovnem razmerju.

Kandidati naj predložijo:

1. prošnjo, kolkovano z 2 din
2. zaključno spričevalo o pridobitvi poklica
3. potrdilo podjetja o delovni dobi
4. rojstni list

Prijave sprejema ravnateljstvo do 25. junija t. l. Po končanem šolanju bo kandidatu priznana po 5. čl. zakona o srednjem šolstvu popolna srednja šola in naziv strojni delovodja.

2. V šolskem letu 1973/74 razpisujemo sprejem v prvi letnik tečaja za pridobitev kvalifikacije v kovinski stroki

Šolanje za pridobitev kvalifikacije traja dvakrat po 18 tednov in enkrat po 12 tednov.

Vpisni pogoji pa so naslednji:

- a) dokončana osemletna šola
- b) dvoletna praksa v kovinski stroki
- c) delovno razmerje

Kandidati naj predložijo:

1. prošnjo, kolkovano z 2 din
2. potrdilo podjetja o delovni dobi
3. spričevalo o dokončani osemletki
4. rojstni list

Prijave sprejema ravnateljstvo DO 25. JUNIJA 1973. Po dokončanem šolanju si kandidat pridobi naziv kvalificirani kovinar (strugar, rezkalec, brusilec, orodjar, ključavničar, strojni ključavničar).

Vse ostale informacije dobite pri ravnateljstvu Šolskega centra za kovinsko stroko Ptuj in po telefonu štef. 77420.

IZDAJA CENTRALNI DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO

UREDNIŠKI ODBOR:

Frane Vrlič — predsednik, člani: Ivan Mazera, Vlado Šerc, Konrad Rižnar, dipl. inž. Stojan Kerbler in odgovorni urednik tovarniškega časopisa — Stane Tonejc, dipl. inž.

Tisk: ZGP »Pomurski tisk« v Murski Soboti.

Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno.

Rokopisov in slik ne vračamo.